

2011-05-20

Dnr 43-2010:5071

Beslut för grundskola och obligatorisk särskola

efter tillsyn av Andersbergsskolan
i Halmstads kommun

2011-05-20

1 (4)

Dnr 43-2010:5071

Halmstads kommun

Rektorerna vid Andersbergsskolan

Tillsyn i Andersbergsskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1–5

Obligatorisk särskola årskurs 1–5

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Andersbergsskolan och Halmstads kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Vid Skolverkets tillsyn av Andersbergsskolans år 2006 fick skolan kritik på en rad punkter, bland annat elevinflytandet och att åtgärdsprogram inte alltid utarbetades för elever som har svårigheter i skolarbetet. Undervisningen i svenska som andraspråk, hem-och konsumentkunskap, naturorienterande ämnen, religionskunskap och teknik bedrevs inte i en sådan omfattning att eleverna gavs förutsättningar att nå målen. Den tillsyn som nu genomförts visar att skolan förbättrat de flesta av kritikpunkterna, dock kvarstår det några brister som måste åtgärdas. Behovet av studiehundledning på modersmålet tillgodoses fortfarande inte för alla elever som har detta behov. Kurspla-

2011-05-20

2 (4)

Dnr 43-2010:5071

nernas krav omfattas alltfjämt inte i samtliga ämnen, ämnet hem- och konsumentkunskap bedrivs inte innan årskurs 6 och bristen på instrument medför att eleverna inte kan nå alla mål i ämnet musik i årskurs 5. Dessutom måste rektorerna ta ansvar för att resultaten i samtliga ämnen utvärderas på skolnivå i syfte att skaffa sig en samlad bild och ett bättre underlag för analys av måluppfyllelsen.

Tillsynen av Andersbergsskolan visar att skolan överlag lever upp till författningarnas krav och ger eleverna förutsättningar att nå de nationella målen i läroplan och kursplaner. Rektorerna vid skolan tar ansvar för att de nationella målen är styrande för verksamheten och bedriver ett pedagogiskt ledarskap genom att organisera och planera utifrån högt ställda förväntningar på personal och elever. Elever i behov av särskilt stöd får det stöd de har rätt till och åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav utarbetas.

Rektorerna måste också ta ansvar för att medvetet och systematiskt arbeta för en högre måluppfyllelse och se till att personalen får den kompetensutveckling som de behöver. För Andersbergsskolans särskoleverksamhet måste den ansvariga rektorn se till att den pedagogiska personalen har utbildning för den undervisning de bedriver och att personalen får den kompetensutveckling de behöver.

Skolinspektionen har i tillsynen av Andersbergsskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Trots vidtagna åtgärder ger inte skolan alla elever möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen).
- Den obligatoriska särskolans pedagogiska personal har inte utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver (2 kap 3-5 § § 1985 års skollag, 2 kap. 2 § första stycket 1985 års skollag).
- Personalen i grundskolan och i den obligatoriska särskolan får inte den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt skall kunna utföra sina arbetsuppgifter (Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, 2 kap. 2 § första stycket 1985 års skollag).

2011-05-20

3 (4)

Dnr 43-2010:5071

- Rektorerna tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder detta underlag för att nå de nationella målen (2 kap. 2 § första stycket 1985 års skollag, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).
- Undervisningen utgår inte från och omfattar inte kursplanernas krav i samtliga ämnen (Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer, Kursplanerna för grundskolan).
- Rektorn som ansvarar för den obligatoriska särskolan ser inte till att lärarna samverkar i tillräcklig omfattning, så att undervisningen ger eleverna möjlighet att få överblick och se sammanhang (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer, Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i särskolan).
- Studiehandledning på modersmål ges inte till alla elever som har behov av det (5 kap. 2-3 § § grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 2-3

Rektorerna och Halmstads kommun har ansvar för att Andersbergsskolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Halmstads kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Halmstads kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna. I samband med uppföljningen av detta beslut ska Andersbergsskolan redovisa skolans resultat i alla ämnen för årskurs 5.

2011-05-20

4 (4)

Dnr 43-2010:5071

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Viveka Berglund och expert Stefan Råsmar.

På Skolinspektionens vägnar

Ebba Svartz
Stf enhetschef

Lennart Hansson
Undervisningsråd/Föredragande

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Andersbergsskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Halmstads kommun under våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Andersbergsskolan den 27 april 2011.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett kommunbeslut. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Andersbergsskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Andersbergsskolan intervjuades rektorerna, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorerna har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på saksuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats ([www.skolinspektionen.se/Tillsyn & granskning](http://www.skolinspektionen.se/Tillsyn%20och%20granskning)).

Beskrivning av Andersbergsskolan

Tabell 1: Antal elever på Andersbergsskolan

Andersbergsskolan	Antal elever
Förskoleklass	41
Grundskola	209
Särskola	7

Källa: Skolans uppgifter 2011-04-27

Skolan, som ligger i Halmstads sydöstra del, byggdes 1968. Cirka 97 procent av eleverna har utländsk bakgrund och representerar 30 olika modersmål. De flesta eleverna kommer från bostadsområdet Andersberg som byggdes i slutet av 1960-talet som en del av det så kallade miljonprogrammet. Bostadsbeståndet består helt av flerfamiljshus. Skolan är från och med läsåret 08/09 uppdelad i två spår, Fregatten och Briggen, där varje spår består av förskoleklass till årskurs 5. I årskurs 6 fortsätter merparten av eleverna till Östergårdsskolan. Skolan tillhör skolområde Söder. Varje spår leds av en av skolans två rektorer.

Tillsynsprotokoll för Andersbergsskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och
utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Trots vidtagna åtgärder ger inte skolan alla elever möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Motivering:

På de nationella ämnesproven i årskurs 3 år 2010 var det 42,6 procent av eleverna som nådde kravnivån i delprovet area och volym i matematik. I läsning av skönlitterär text i svenska var det 62,2 procent som nådde kravnivån. Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 5 år 2010 visar att ett flertal elever inte nådde kravnivån i svenska, svenska som andraspråk, matematik och engelska. I delprovet längd, area och skala i matematik var det 57,4 procent som nådde kravnivån och i delprovet Läs, förstå litterär text i svenska var det 41,4 procent som nådde kravnivån. Skolan har uppmärksammat, utvärderat och analyserat resultaten och satt in åtgärder för att öka måluppfyllelsen. Åtgärdsprogram har utarbetats för alla elever som inte nådde kravnivåerna. Eftersom skolan inte följt upp och dokumenterat resultaten i samtliga ämnen saknar Skolinspektionen ett underlag för att bedöma skolans måluppfyllelse i andra ämnen. Det är ytterst angeläget att skolan fortsätter med sina insatser så att alla elever ges förutsättningar att nå målen i samtliga ämnen. (se vidare bedömningsområde Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering)

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling at skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Den obligatoriska särskolans pedagogiska personal har inte utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

2 kap 3-5 §§ 1985 års skollag

Motivering:

I den obligatoriska särskolan på Andersbergsskolan arbetar två elevassistenter med barnskötarutbildning samt en förskollärare med speciallärarutbildning. Verksamheten har inte tillgång till några grundskollärare med ämneskompetens. För att säkerställa kvalitén i grundsärskolan är det viktigt att rektorn som ansvarar för den obligatoriska särskolan ser till att den pedagogiska personalen har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Bedömning:

Personalen i grundskolan och den obligatoriska särskolan får inte fullt ut den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt skall kunna utföra sina arbetsuppgifter.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

I intervju med rektorerna framkommer att Andersbergsskolan har relativt få lärare med kompetens i svenska som andraspråk. Lärarna och rektorerna upplever det svårt att göra korrekta bedömningar och att ta beslut om undervisning i svenska som andraspråk skall anordnas för en elev. I intervju med personalen framkommer att kunskapen om hur man bedömer elevernas andraspråksutveckling kan förbättras. I personalintervjun framkommer även att många pedagoger önskar mer fortbildning i ämnet svenska som andraspråk. Det är angeläget att rektorerna ser till att kompetensen förbättras i ämnet svenska som andraspråk. Intervjuad personal i den obligatoriska särskolan upplever att de inte får den kompetensutveckling som de behöver för att utveckla sitt arbete i särskolan. Det anordnas ingen central fortbildning som är riktad mot särskolan inom kommunen. Enligt rektorerna prioriteras i nuläget fortbildning om den nya läroplanen och de nya kursplanerna. Med tanke på att den obligatoriska särskolans personal inte har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver är det angeläget att rektorn ser till att särskolans personal får den riktade kompetensutveckling som de behöver för att kunna genomföra sina arbetsuppgifter.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Rektorerna tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder detta underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket 1985 års skollag

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Lärarna utvärderar regelbundet elevernas kunskapsutveckling utifrån kursplanernas krav samt ger eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling. Undervisningen och resultaten följs upp och utvärderas på individnivå men någon sammanställning över kunskapsresultaten i samtliga ämnen på skolnivå i årskurs 5 i syfte att utveckla verksamheten kvalitativt har inte gjorts enligt rektorerna. Detta innebär att det saknas ett fullständigt underlag för analys och bedömning av skolans resultat i alla ämnen och rektorerna får därmed svårt att se vilka åtgärder som behöver vidtas för att öka måluppfyllelsen.

I samband med uppföljningen av detta beslut ska Andersbergsskolan redovisa skolans resultat i alla ämnen för årskurs 5. (se vidare bedömningsområde Kunskaper)

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Undervisningen utgår inte från och omfattar inte kursplanernas krav i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer

Kursplanerna för grundskolan

Motivering:

Enligt Andersbergsskolans timplan finns det utlagt 20 minuter/vecka i årskurs 3 i ämnet hem- och konsumentkunskap. Enligt intervjuade elever, lärare och rektorer startar undervisningen i ämnet hem- och konsumentkunskap i huvudsak i årskurs 6 på Östergårdsskolan. Eftersom det finns mål som eleverna skall ha uppnått i slutet av det femte skolåret ges inte eleverna förutsättningar att nå dessa mål. Intervjuade lärare uppger också att eleverna inte ges förutsättningar att nå samtliga mål i ämnet musik beroende på avsaknad av musikinstrument. Musikundervisningen på Andersbergsskolan omfattar i huvudsak sång, musikalysnande och inlärn timer av musikaliska termer och begrepp. Rektorerna måste se till att undervisningen utgår från och omfattar kursplanernas krav i samtliga ämnen.

Bedömning:

Rektorn som ansvarar för den obligatoriska sarskolan ser inte till att lärarna samverkar i tillräcklig omfattning, så att undervisningen ger eleverna möjlighet att få överblick och se sammanhang.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer.

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i sarskolan

Motivering:

I läroplanen anges att eleverna i grundarskolan ska känna till och förstå grundläggande sammanhang i sin omvärld och så långt som möjligt få insikter i grundskolans kunskapsområden och övergripande perspektiv. Det anges också att skolan skall främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Granskningen visar att samverkan mellan den obligatoriska sarskolan och grundskolans elever sker i viss omfattning, men intervjuerna med rektorerna, lärarna och eleverna visar att samverkan mellan den obligatoriska sarskolan och grundskolan är ett utvecklingsområde. Rektorn för den obligatoriska sarskolan behöver göra ytterligare ansträngningar så att samverkan mellan skolformerna förbättras och ger eleverna ökad möjlighet att få överblick och se sammanhang.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Studiehandledning på modersmål ges inte till alla elever som har behov av det.

Författningsstöd:

5 kap. 2-3 §§ grundskoleförordningen

Motivering:

Rektorerna uppger i intervjun att studiehandledning på modersmålet inte ges till alla elever som har behov av det. Även lärarna uppger i intervjun att alla elever som behöver studiehandledning på sitt modersmål inte får detta. Studiehandledning söks från Kärnhuset, kommunens resurscentrum för elever i behov av särskilt stöd. Rektorerna uppger att lärarna själv skall ansöka om studiehandledning, men Skolinspektionen vill betona att det är rektorns ansvar att tillgodose behovet av studiehandledning på modersmål.